

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקי: "עודמפרם" • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' בן-אביגדור • הפצה: "גד"מ בע"מ • גזופות: "צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אדי תבור • עורך תכנית: יוסף שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרונזי • המו"ד: העולם הזה בע"מ.

קיאב קי

רק 20% בלבד מהארץ ישוחררו וכך דומה. אני תמיד דעים עם אליאב, באומרו כי "מדינה פלסטינית חילונית-כביכול, שתה"ן קם בכל שיטחה של הארץ ואשר תשולל את היהודים את ההכשר להוות לאום ב"י ישראל, וכן את הזכות להקים מדינה משלהם, אף היא אינה יכולה להיות פתרון, כשם שגם נצחוננו של צד זה או אחר אינו מסוגל להוביל לשלום. אולם, סבור אני שרק ישראל שחל בה שינוי יכולה להיות בת-שיח פלסטינים ולערבים בכך ללם. שינוי זה בישראל אינו מוגבל, ל-

אחת הטענות החוזרות ונישנות, גם כפי קוראים ותקיים של העולם הזה, היא זו האומרת: כלום לא נמאס לכם לחזור ולהטיף את רעיונותיכם ודעותיכם לפתרון הסיכוסך היהודי-ערבי? האם אינכם משחיתים מלים לריק? תראו לנו עתון ערבי אחד שיעשה במדינה ערבית מה שאתם עושים בישראל, ואז אולי נתחיל להאמין כי יש תיקווה.

לפני שבועיים פירסמנו במדור תשקיף (העולם הזה 2066) ידיעה על ראיון עם ח"כ לובה אליאב, מראשי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, שפירר סם השבועון התוניסי (בשפה הצרפתית) ז'ן אפריק. ז'ן אפריק הוא שבועון חדשות במתכונת הטייס האמריקאי או הלא-אקספרס הצרפתי, המופץ בכל מדינות ערב ומשקף את דעות החוגים השליטים בתוניס, ש"כמה מעורכי נמנים עימם. לאימכר הקי דיש שבועון זה מוסף מיוחד לבעיה הישראלית-פלסטינית, כלל בו ראיון ענק שהשתרע על פני שמונה עמודים עם ח"כ לובה אליאב, שתמונתו אף הופיעה בשער השבועון.

עצם פירסום הראיון, שבו ניסה לובה להסביר לקהל הקוראים הערבי את היעדר הסתירה שבין הציונות לבין השאיפה ל"פתרון צודק של הבעיה הפלסטינית, הי"תה בגדר מעשה מהפכני לגבי עיתון ער"בי, אילו אם מדובר בעיתון של מדינה שאינה מדינת עימות עם ישראל. מסתבר שלמוסף ולראיון שנכלל בו היתה תהודה עצומה.

למרות שמדובר בתגובות לפירסום ב"עיתון ערבי, אני סבור שיש בהן עניין לקורא הישראלי, ודווקא לאותם מקוראי העולם הזה החוזרים ומטחים בפנינו: תראו לנו משהו דוגמת העולם הזה אצל הערבים. משום כך כדאי, אולי, לעמוד על התגובות שפירסם ז'ן אפריק.

כתבו עורכי העיתון התוניסי: "מוספנו 'ישראל' (842) צוטט ב"הרחבה בעיתונות ה"עולמית. יומנה החשוב של טוקיו, אטהאי ז'ורנאל, פירסם בסוף חודש מארס את תרגומו המלא. זכינו גם לדואר רב בנדון. מרבית המיכתבים הביעו הסכמה עם ה"דרים שפורסמו. אחרים — ביקורת. הלן שלושה מיכתבים המייצגים את הכלל."

ההגן המכתב הראשון בחתימת ריזוקה הילק, גרמני ממינכן:

בפרסומו את המוסף, ובייחוד את הראיון המצויין שהעניק אריה אליאב לחביב בול"א ארס, עשה ז'ן אפריק למען השלום יותר מכל האישים המתרוצצים מערב-בירה ל"עיר-בירה, בין ממשל לאומי אחד למיש"נהו.

ברם, קיימות נקודות שלגביתן אני חולק על מר אליאב. לדעתו, הפתרון היחיד ה"אפשרי הוא הקמתו של שתי מדינות — ארץ-ישראל יהודית, ופלסטין ערבית. זו לבטח הנקודה החשובה ביותר, אולם אי"נני חושב שבכך יהיה די. אתם מכירים את טיעוניה של חזית-הסירוב, שלפיהם

ההגן המכתב השני בחתימת פאזיו בריחמורה, ערבי שאין ה"עתון מגדה את ארץ מגוריו:

כבוד הוא לז'ן אפריק לפתוח את התיק הפלסטיני-ישראלי, בהעניקו את רשות-הדיבור לאחד מחברי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני. בחודשים ה"אחרונים דיווחה עיתונות המערב על פג"רות בין נציגי אש"ף לחברי המועצה ל"שלום, מבלי לייחס לאירוע זה את הממדים ואת החשיבות שלהם הוא ראוי. העיתונות הערבית, למעט מחריגים מועטים, ה"י ייחסה לאירוע ללא פרשנות ובקיצור רב. לאמיתו של דבר, מדובר באירוע חסר-תקדים, אני נוטה לחשוב שהוא מהווה את המבוא לתהליך של שלום, החייב לה"ביא את הפלסטינים והישראלים לקבל אלה את אלה, ולהגיע לכלל דו-קיום, כל אחד מהם בגבולותיו שלו. על האדמה שכל אחד משני העמים דורש אותה לעצמו על סמך זכויות היסטוריות ורוחניות.

ואין זה בגדר חלום, או אוטופיה, לה"ביע אמונה זו באפשרות של שלום באמצעות משאומתן. מי היה מעלה על דעתו את"מול שעיסאם סארטאווי ואריה-לובה אלי"אב, או מתי פלד, יכולים בכלל להיפגש, לשוחח, להעלות אפשרויות ואפילו להת"וות, בראשי-פרקים, את תשתיתו של ס"כויילעתידי, צנוע ככל שיהיה — הם, ששלושים שנים של מאבק וזיכרונם המ"עיק של אלפי קורבנות מפרידים ביניהם. כל אדם בעל רצון טוב יוכל רק לשבח את אומץ-ליבם של אנשים אלה, הקורעים פירצה בלוגיקה נטולת-הרחמים של שתי תנועות לאומיות הנאבקות זו בזו, וב"מעגל הקסם והאבדון של האלימות — זאת, בסכנם את חייהם, החשופים לטירור פו של קיצוני ופאנאטי כלשהו ממחנה זה או אחר.

רחבי תבל. אני קורא את כל מה שאתה כותב, אולם השיחה שקיימת עם הציוני הגזעני אליאב, שיחה זו ששבתי וקראתי שוב ושוב, ציערה אותי כפי שהיא צ"ערה גם אחרים בקרב דעת הקהל הער"בית בפרט, והליבראלים המתקדמים בק"רב דעת-הכלל הבינלאומית, בכלל. אני אומר שהיא צוערת אותי, משום שהפצת — למרבית הצער — את דיעו"תיהם ואת ארסם של אוייביה של אומתנו, בעוד שהיה רצוי יותר, מצידך אתה, ל"חום בפיתרונות התבוסניים, בפיתרונות הוותרניים שאינם יכולים לשרת במאום את המהפכה הפלסטינית, ואשר רק בול"מים את התקדמותה של המהפכה הער"בית לקראת השיחרור המלא והאיחוד ה"משלם. אינני מאשים אותך, אינני פאנא"טי, ודיעותי ברורות וידועות לכל בתו"גיסייה ומחוצה לה. אולם אני מגנה אותך מאחר שגרמת לנו באמת-זבתים נוק, הן כערבים והן כתוניסאים, והחזרת אר"תנו להבלים של 1965, ליתר דיוק ל"גאום יריתו" אשר אתה בעצמך סללת לו את הדרך ושלמענו יצרת אווירה פסיכולוגית. ההיסטוריה עדה לכך.

איני רוצה להאריך בדיבור בנושא זה, העולם כולו יודע מה היו התגובות שעורר "גאום-קשר" זה, הן בשורות ירדיו של העניין הפלסטיני, הן בקרב אוייביו, אולם ברצוני להפנות אליך כמה שאלות, בתיקווה שתשובותיך תהיינה כנות והוגנות. כלפי עצמך וכלפי האחרים.

מהי מטרת שיחתך עם אליאב, ש"הוא אחד מעמודי-התווך של המימסד ה"צבאי-ציוני-גזעני, ומדוע פרסמת אותה בעיתו זה? — או שמא אינך אלא אחד מבין אותם המכניסים את האווירה לוועידת ז'נבה, היא ועידת-הבושה?

האם אתה מאמין שמדינה פלסטי"נית התואמת את התנאים האמריקאיים י"

לובה אליאב כשער השבועון התוניסי "ז'ן אפריק"

האם יש "העולם הזה" בעולם הערבי?

הציוניים היא הפיתרון הסופי לבעיית פלס"טין?

● (החשוב ביותר): האם אתה מאמין שההמונים הערבים המניפים את ה"לאו" של הסירוב, אינם מסוגלים למנוע כל גיסיון להוביל את האומה הערבית לידי כניעה, ותהא אשר תהיה צורתה?

ולבסוף, מי שמאמין שהעניין הפלסטיני הוא עניינם של הפלסטינים לבדם, טועה. האומה הערבית הקריבה, ואינה חדלה מלהקריב, קורבנות רבים על-מנת להגשים את שיחרורה המלא ולמען כבודו והדרת. אומה זו אינה מוכנה — מכל היבט שהוא — לשכוח את הדם שנשפך, כי כל חזרה בנו אינה אלא התכחשות סופית ליישותנו. הדראמה עם האינטלקטואלים (או אחר דים מביניהם) היא, שהם מטעים את ה"המונים הערבים ותורמים לשלול מהם את חירותם, את רצונם ואת נחישות-דעתם (המשך בעמוד 8)

הידידים האירופים, האפריקאים והאח"רים של הפלסטינים והישראלים, ודעת"הקהל הערבית בעצמה, מצויות להעניק את תמיכתם הפעילה לאלה שכמו עיסאם סארטאווי ואריה-לובה אליאב משתדלים, היום, לנפץ את המנעול הפסיכולוגי והמ"דיני הנועל את דרך השלום והפיוס. אותם מבין האלגיריים והצרפתים שלא רצו להאמין באפשרות של שיחות-אביאן, הפסידו. אותם מבין הישראלים והפלסטי"נים, שאינם מאמינים בשלום ההכרחי וב"הקמתה של מדינה פלסטינית לצידה של ישראל, עלולים אף הם להפסיד.

אני מעז לחשוב כי מחוץ, בשמי המזרח התיכון, תגביה היונה לעוף יותר מאשר הנץ.

ההגן המכתב השלישי, בחתימת אבדו-אלי-סאנס לאסיא, מטרופולי שכוב:

אדון חביב בולארס, אני מכיר אותך מרחוק. הנסיבות לא איפשרו לי להכירך מקרוב. בתוניסיה או מחוצה לה. אני מכי"בד אותך, ומכבד את כותביך, אנו דוג"לים בחופשי-המחשבה, לכל אדם ואדם ב"

* נאומו של נשיא תוניס, חביב בורגי"בה, בשנת 1965, שבו קרא לעם הפלסטיני להכיר במדינת ישראל ולהגיע עימה ל"הסדר.